

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Hvað segir Biblían um gott og illt? — Grunnurinn · KJV ritningarvers með Strong's tölum

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Gott og illt — Grundvallar biblíuleg kenning

ORÐ Í UPPHAFI

Tvennt stendur frammi fyrir hverri manneskju undir himninum: lífið og hið góða á aðra hlið, dauðinn og hið illa á hina. Drottinn vill að fólk hans, þegar það er fullvaxið, temji skilningarvit sín til að greina þar á milli. Lítið vandlega á þá sem gera illt, því Ritningin sýnir þá skýrt. Þeir vita hvernig á að gera illt, en hafa enga þekkingu á því hvernig á að gera gott. Þeir leggja á ráðin um skaða af ásettu ráði. Þeir venjast því svo að það verður hluti af þeim, eins og eigin hörund þeirra. Að lokum geta þeir ekki einu sinni sofnað nema þeir hafi gert eitthvað rangt. Hvar tók slíkt hjarta upphaf sitt? Farið aftur til garðsins. Þar stóð lífsins tré, og þar stóð tréð til að vita skyn góðs og ills, og eitt skýrt boðorð. Höggormurinn sagði að dauðinn myndi ekki koma, og að augu þeirra myndu opnast. Konan sá, tók, át og gaf; og augu þeirra báðu opnuðust í sannleika. En sú þekking gaf þeim meira en þau gátu borið. Þau vissu hið góða, en höfðu ekkert vald til að gera það. Þau vissu hið illa, en höfðu ekkert vald til að standast það. Skömm kom, og ótti kom, og þau fólu sig frá sjálfri nálægðinni sem þau voru sköpuð til að standa fyrir. Innan fárra kynslóða var öll áform sem mynduðust í hjarta mannsins bogin til hins illa allan tímann, og það hryggði Drottin í hjarta hans. En þegar dómurinn var liðinn hjá, reisti einn maður altari, og Drottinn fann sæta lykt fórnarins, og talaði fyrirheit í hjarta sínu. Hvernig vissi Núi að fórn myndi svara hinu illa? Haldið þessari spurningu til enda, því henni er svarað við annað tré, með annarri fórn, í eitt skipti fyrir öll. Fyrirheitið stendur fast: hver sem vill hlusta skal lifa öruggur, og skal fá hvíld frá ótta hins illa. Rannsakið það.

ÞRÍJÁR SPURNINGAR SEM ÞESSI RANNSÓKN SVARAR:

1. Hvað eru þau tvö sem standa fyrir hverri manneskju í dag, og hvers konar hjarta gerir illt?
2. Hvað gerði þekkingin á góðu og illu í manninum og konunni, og hvers vegna földu þau sig fyrir augliti Drottins?
3. Þegar sérhver ásetningur mannshjartans var aðeins illur alla daga, hvað svaraði hinu illa, og hver skal fá hvíld frá ótta við illt?

GRÍSK LYKILORÐ

- “**Greina**” — **G1253 diakrisis** — skarpsskyggni, dómgreind milli
allt námið í einu orði: skynfæri þjálfuð til að greina bæði gott og illt (Hebreabréfið 5:14)
- “**skynjun**” — **G145 aistheterion** — skynjunarmátturinn, skynjunarhæfileikinn
skilningin vex við að vera notuð — skynfærin verða að þjálfast
- “**gott**” — **G2570 kalos** — göður, heiðarlegur, verðugur
því fullvaxinn maður er fær um að greina hið góða
- “**illt**” — **G2556 kakos** — illt, vont, skaðlegt
hið illa sem fullvaxinn maður er fær um að greina og hafna
- “**tré**” — **G3586 xylon** — viður, tré, stafur
Fyrir tré kom þekkingin sem var meira en maðurinn gat borið; á tré voru syndir hans bornar (1 Pétursbréf 2:24)

HEBRESK LYKILORÐ

- “**illt**” — **H7451 ra** — illt, vont, mótlæti, þjáning, eynd
orð allrar rannsóknarinnar; sett hvað eftir annað upp á móti hinu góða
- “**gott**” — **H2896 towb** — göður, ljúfur, vel
lagt fyrir okkur með lífinu (5. Mósebók 30:15) — það sem Drottinn kallar gott er gott í raun
- “**vita**” — **H3045 yada** — að vita, að skynja, að greina
að þekkja gott og illt — orð höggormsins, og byrði mannsins
- “**Þekking**” — **H1847 daath** — þekking, dómgreind
nafn trésins — tré þekkingar á góðu og illu
- “**hræddur**” — **H3372 yare** — að óttast, að vera hræddur; að virða
ávöxturinn fyrsti óhlýðninnar: Ég varð hræddur og faldi mig
- “**tilvist**” — **H6440 panim** — andlitið, ásjónan
að fela sig frá augliti hans er að fela sig frá ásjónu hans
- “**Traust**” — **H982 batach** — að treysta, að hafa traust, að finna öryggi
svarið gegn ótta: Þegar mig óttast, mun ég treysta þér (Sálmarnir 56:3)
- “**þrengingar**” — **H6869 tsarah** — neyð, þrenging, angist
þrönga staðurinn sem hið illa lokar mann inni í (Orðskviðirnir 1:27)
- “**Angist**” — **H6695 tsuqah** — neyð, angist
þrengingin frá óvininum á sálina (Orðskviðirnir 1:27)
- “**vanur**” — **H3928 limmud** — kennt, notað
illt lært þar til það er eins og manns eigin hörund (Jeremía 13:23)
- “**ímyndunarafi**” — **H3336 yetser** — ímyndunarafl, hugarþel, ásetningur
það sem Guð sá í hjarta mannsins fyrir flóðið og eftir það (Genesis 6:5; 8:21)

OPENANDI AKKERI

Hebreabréfið 5:14 Þið munuð aldrei geta borðað „andlega kjarnafæðu“ og skilið dýptina í orði Guðs, nema þið vaxið í trúnni og lærið að greina gott frá illu, með því að leggja stund á hið góða.

[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G1253 diakrisis ■] [G145 aistheterion ■]

ANDLEG KJARNAFÆÐA = HINIR FULLORÐNU → SKYNFÆRIN ÆFÐ MEÐ NOTKUN, TIL AÐ GREINA GOTT FRÁ ILLU.

(Mínar persónulegu hugsanir — þetta er rammi allrar ritningarnámsins: gott og illt eru nefnd saman í Ritningunni. Ekki þannig að manneskjan eigi að smakka hið illa, heldur að skilningarvitin eigi að vera þjálfuð til að greina það í sundur og

hafna því. Ritningarnámið skoðar fyrst fólkið sem gerir illt, því næst garðinn þar sem þekkingin kom inn, og loks altarið þar sem hinu illa var svarað.)

I. LÍF OG GOTT, DAUÐI OG ILLT — TVENNT SETT FYRIR ÞIG

A. Deuteronomy 30:15 ↗ *read this in your Bible*

SETT FYRIR ÞIG Í DAG: LÍF + GOTT → DAUÐI + ILLT.

(Mínar persónulegu hugleiðingar — hið illa, ra (H7451, evil), er nefnt andstætt hinu góða, towb (H2896, good), aftur og aftur í Ritningunni. Þessu tvennu er stillt hlið við hlið svo að maðurinn geti lært að greina þar á milli, líkt og ljósið var skilið frá myrkrinu.)

B. Micah 3:1 ↗ *read this in your Bible*

ER EKKI YÐAR AÐ VITA DÓMINN? → ÞÉR SEM HATIÐ HIÐ GÓÐA OG ELSKIÐ HIÐ ILLA.

C. Proverbs 1:24 ↗ *read this in your Bible*

ÉG KALLAÐI, EN ÞÉR NEITUÐUÐ → ÞÁ MUNU ÞEIR KALLA, EN ÉG MUN EKKI SVARA.

(Mínar persónulegu hugsanir — neyð, tsarah (H6869, neyð), kemur af rót sem merkir þröngt: hinn þrönga, innilokaða stað sálarinnar undir umsátri. Angist, tsuqah (H6695, angist), er þrýstingurinn frá því umsátri. Inn í þetta þrönga myrkur færir Drottinn ljós hjálpræðis síns, ef maðurinn vill hlusta.)

D. Proverbs 1:29 ↗ *read this in your Bible*

ÞEIR HÖTUÐU ÞEKkingu + VÖLDU EKKI ÓTTA DROTTINS → EN SÁ SEM HLÝÐIR SKAL ÖRUGGUR VERA OG ÓHRÆDDUR VIÐ ILLT.

E. Isaiah 5:20 ↗ *read this in your Bible*

VEI = ILLT KALLAÐ GOTT + GOTT KALLAÐ ILLT → MYRKUR SETT FYRIR LJÓS.

II. MENNIRNIR SEM FREMJA ILLT — FJÓRAR EINKENNI, OG VEGUR HINS RÉTTLÁTA

A. Jeremiah 4:22 ↗ *read this in your Bible*

VITRIR Í AÐ GJÖRA ILLT + AÐ GJÖRA GOTT HAFI ÞEIR ENGA ÞEKkingu = ÞEIR HAFI EKKI ÞEKKT MIG.

B. Proverbs 24:8 ↗ *read this in your Bible*

SÁ SEM LEGGUR Á RÁÐIN AÐ GERA ILLT = ILLGJARN MAÐUR.

C. Jeremiah 13:23 ↗ *read this in your Bible*

VANIR Á AÐ GERA ILLT = HÚÐ BLÁMANNSINS + FLEKKIR HLÉBARÐANS, EKKI BREYTT.

D. Proverbs 4:14 ↗ *read this in your Bible*

FARÐU EKKI INN + SNÚ ÞÉR FRÁ ÞVÍ → ÞVÍ AÐ ÞEIR SOFA EKKI, NEMA ÞEIR HAFI GJÖRT ILLT.

E. Proverbs 4:18 ↗ *read this in your Bible*

VEGUR HINS RÉTTLÁTA = SKÍNANDI LJÓS, SEM SKÆRARA VERÐUR ALLT TIL FULLKOMINS DAGS → VEGUR HINNA ÓGUÐLEGU = MYRKUR.

(Mínar persónulegu hugsanir — þetta eru merki fólks sem gerir illt. Það skortir þekkingu til að gera gott. Það leggur á ráðin um skaða af ásettu ráði. Það venst þessu svo mjög að það verður eins og þeirra eigin höfund. Að lokum getur það ekki sofið nema það hafi gert rangt. Og hluti af því sem það skilur ekki er þetta: það sér ekki, fyrr en um seinan, þann skaða sem það veldur eigin sál.)

III. FIMMBÓKARITIÐ — 1. MÓSEBÓK: TRÉÐ, FALLIÐ OG HIÐ ILLA HJARTA

A. Genesis 2:8 ↗ *read this in your Bible*

HVERT TRÉ, FRÝNILEGT AF SJÁ OG GOTT TIL ÁTU + LÍFSINS TRÉ + TRÉ ÞEKkingar GÓÐS OG ILLS.

(Mínar persónulegu hugleiðingar — takið eftir trjánum. Sérhvert tré var gott til fæðu. Svo stóð tré LÍFSINS sér á parti. Og tré ÞEKkingarins á góðu og illu stóð einnig sér á parti. Tvö tré stóðu í miðjunni, og aðeins eitt var bannað.)

B. Genesis 2:15 ↗ *read this in your Bible*

DROTTINN GUÐ TÓK MANNINN + SETTI HANN Í GARÐINN → TIL AÐ YRKJA HANN OG GÆTA HANS.

C. Genesis 2:16 ↗ *read this in your Bible*

AF ALLA VIÐI GARÐSINS MÁTT ÞÚ FREKLEGA ETA → EN AF SKILNINGSTRÉNU GÓÐS OG ILLS, ÞAR AF SKALT ÞÚ EKKI ETA → ÞVÍ SAMA DAG SEM ÞÚ ETUR AF ÞVÍ, SKALT ÞÚ VISSULEGA DEYJA.

(Mínar persónulegu hugsanir — Drottinn gaf mikið: af HVERJU tré máttu þeir eta frjálsglega. Hann bannaði aðeins eitt tré. Og boðorðið var gefið MANNINUM, því að konan var enn ekki mynduð.)

D. Genesis 3:1 ↗ *read this in your Bible*

GUÐ HEFUR SAGT → HÖGGORMURINN SEGIR: ÞÉR MUNUÐ EIGI DEYJA + ÞÉR MUNUÐ VERÐA SEM GUÐ OG VITA SKYN GÓÐS OG ILLS.

E. Genesis 3:6 ↗ *read this in your Bible*

HÚN SÁ + TÓK + ÁT + GAF → ÞÁ VORU AUGU ÞEIRRA BEGGJA OPNUÐ, OG ÞAU URÐU ÞESS VÖR AÐ ÞAU VORU NAKIN.

(Mínar persónulegu hugsanir — það var engin skömm áður en þetta gerðist. Þekkingin kom, og það fyrsta sem hún sýndi þeim var þeirra eigin nekt. Þekking á góðu og illu, án máttar gegn hinu illa, framleiðir skömm.)

F. Genesis 3:8 ↗ *read this in your Bible*

ÞEIR HEYRÐU RÖDD DROTTINS GUÐS → OG FÓLU SIG FYRIR ÁSJÓNU DROTTINS GUÐS.

(Mínar persónulegu hugleiðingar — nærvera er panim (H6440, nærvera), andlitið. Óhlýðni varð til þess að þau földu sig fyrir sjálfu andlitinu sem þau voru sköpuð til að standa frammi fyrir. Og „svalt veður dagsins“ er á hebresku vindur dagsins.)

G. Genesis 3:9 ↗ *read this in your Bible*

ÉG HEYRÐI RÖDD ÞÍNA + ÉG VARÐ HRÆDDUR, ÞVÍ AÐ ÉG VAR NAKINN → OG ÉG FALDI MIG.

(Mínar persónulegu hugsanir — hræddur; yare (H3372, hræddur): fyrsti ótti í allri Ritningunni fylgir í kjölfar fyrstu óhlýðninnar. Ótti kom inn með þekkingu á illu.)

H. Sálmarir 56:4–56:5 (KJV 56:3–4) Þegar ég er hræddur, set ég traust mitt á þig. **[H982 batch ■] [H3372 yare ■]** (4) Ég treysti loforðum Guðs og veit því að þessir óvinir munu ekki ná mér, þeir eru aðeins dauðlegir menn!

ÞÁ ER ÉG ER HRÆDDUR = ÉG MUN TREYSTA ÞÉR → ÉG MUN EKKI HRÆÐAST, HVAÐ HOLD GETUR GJÖRT MÉR.

I. Sálmarir 56:12 (KJV 56:11) Ég treysti Guði. Loforð hans eru dásamleg! Ég óttast ekki svikráð mannanna – hvað geta þeir gert mér?! **[H3372 yare ■] [H982 batch ■]**

TRAUST SETT Á GUÐ = ÉG ÓTTAST EKKI SVIKRÁÐ MANNANNA – HVAÐ GETA ÞEIR GERT MÉR?!

(Mínar eigin hugleiðingar — setjum tvær línur þessa sama sálms hlið við hlið. Fyrst: „þann tíma sem ég er hræddur, mun ég treysta.“ Síðar: „ég mun ekki hræðast.“ Traustið stendur milli þessara tveggja — viljinn settur yfir kvíðann, til að varðveita hjartað. Þetta svarar orðum Adams: „ég varð hræddur og fal mig“: ekki að flýja nálægðina, heldur að treysta orðinu.)

J. Genesis 3:22 ↗ *read this in your Bible*

MAÐURINN ER ORÐINN SEM EINN AF OSS, AÐ VITA GOTT OG ILLT → ÚTREKINN + LOGANDI SVERÐ, TIL AÐ GÆTA VEGARINS TIL LÍFSINS TRÉS.

(Mínar persónulegu hugsanir — eitthvað í þekkingunni á góðu og illu gaf manninum meira en hann gat borið. Þekking hans náði lengra en máttur hans. Hann gat nú þekkt hið góða, en ekki gert það. Hann gat þekkt hið illa, en ekki staðið á móti því. Og sverðið gætti vegarins að lífsins tré, svo að hann skyldi ekki eta og lifa að eilífu í því brotna ástandi.)

K. Genesis 6:5 ↗ *read this in your Bible*

SÉRHYR HUGSMÍÐ HJARTA HANS = EINGÖNGU ILLT SÍFELLT → OG ÞAÐ HARMAÐI HANN Í HJARTA SÍNU.

(Mínar persónulegu hugsanir — ímyndunarafli er yetser (H3336, ímyndunarafli), það sem er myndað: ásetningarnir og langanirnar sem myndast í hjartanu. Guð sá vonskuna, sem er ávöxtur hins illa. Hið illa kemur frá hjartans mynduðu ásetningum. Og honum sárnaði það í hjarta sínu. Jafnvel núna, þegar heilögum anda er hryggt, er það vegna þess að vondar hugsanir, langanir og ásetningar eru geymdar innra með.)

L. Genesis 8:20 ↗ *read this in your Bible*

NÓI FÆRÐI BRENNIFÓRNIR → DROTTINN KENNDI ÞÝÐAN ÞEF → ÉG VIL EKKI AFTUR LEGGJA BÖLVUN Á JÖRÐINA.

(Mínar persónulegu hugsanir — spurning sem vert er að rannsaka: hvernig vissi Nói að hann skyldi færa fórn? Heyrði hann rödd? Hafði fórnin eitthvað með hið illa að gera? Hjarta mannsins var enn illt frá æsku hans. En þegar brennifórnin

var færð, talaði Drottinn frið í hjarta hans, eins og aðeins fórn gæti svarað hinu illa, því eldurinn eyddi fórninni. Halda skal spurningunni opinni. Ritningin svarar henni við annað tré.)

LOKAORÐ

Proverbs 1:33 ➤ *read this in your Bible*

SÁ SEM HLÝÐIR = BÝR ÖRUGGLEGA + ER ÓHULTUR ÁN ÓTTA VIÐ ILLT.

I. Pétursbréf 2:24 Hann bar syndir okkar á sínum eigin líkama og dó fyrir þær á krossinum, svo að við gætum frelsast frá þeim og lifað guðrækilega upp frá því. Sárin hans læknuðu sárin okkar.

[G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]

HANN BAR SYNDIR OKKAR Á SÍNUM EIGIN LÍKAMA OG DÓ FYRIR ÞÆR Á KROSSINUM → S

(Mínar eigin hugleiðingar — spurningunni um altari Nóa er svarað hér: Fyrir tré kom þekkingin á illsku. Á tré var illskan borin burt. Fórnina sem Nói þráði, útvegaði Guð sjálfur: sjálfan sig, sinn eigin líkama, eina fórn. Hver sem hlýðir mun hvílast frá ótta við illsku, því illskunni hefur verið svarað.)

ÆFINGARPRÓF

1. 5. Mósebók 30:15 — Sjá, ég hef í dag lagt fyrir þig:

- a) aðeins blessun og bölvun
- b) lífið og hið góða, og dauðann og hið illa
- c) lögmálið og boðorðið

2. 1. Mósebók 2:16-17 — Af öllum trjám í aldingarðinum máttu eta að vild, nema af:

- a) lífsins tré
- b) sérhvert tré girnilegt til fegurðar
- c) tré þekkingar góðs og ills

3. Orðskviðirnir 1:33 — Hver skal búa óhultur og vera rólegur án ótta við illt?

- a) sá sem hlýðir mér
- b) þeir sem leita mín snemma
- c) hinir einföldu, í velgengni sinni

4. Jeremía 13:23 — Þeir sem vanir eru að gjöra illt geta gjört gott, um leið og:

- a) þeim er kennt að gera gott
- b) Blámaðurinn getur breytt hörundslit sínum, og pardusdýrið dröfnum sínum
- c) kjólfaldar þeirra eru afhjúpaðir

5. 1. Mósebók 3:8 — Adam og kona hans fólu sig frá:

- a) nærveru Drottins Guðs, meðal trjáanna
- b) logasverðið austan við garðinn
- c) rödd höggormsins

6. 1. Mósebók 3:22-24 — Hví var manninum út rekið úr garðinum?

- a) svo að hann eti ekki aftur af skilningstré góðs og ills
- b) vegna þess að höggormurinn var enn í garðinum
- c) svo að hann taki ekki einnig af lífsins tré og eti og lifi eilíflega

7. 1. Mósebók 8:21 — Þegar Drottinn fann hina þægilegu angan, sagði hann að hugmyndir hjarta mannsins séu:

- a) einungis illt sífellt
- b) illt frá æsku sinni
- c) sneri sér til að gera gott

SVARLYKILL: 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-a, 6-c, 7-b

HVERNIG ÞESSI RANNSÓKN GREINIST

HVERNIG SKUGGINN LEIÐIR TIL LJÓSS: LÍFSINS TRÉ STÓÐ Í MIÐJUNNI (1. MÓSEBÓK 2:9) → ÞEIM SEM SIGRAR MUN ÉG GEFA AÐ ETA AF LÍFSINS TRÉ (OPINBERUNARBÓKIN 2:7). TRÉÐ SEM VARÐVEITT VAR MEÐ SVERÐINU ER OPNAÐ Á NÝ Í KRISTI.

HVERNIG ORÐIN SKIPTA MÁLI: HINN ÞÆGILEGI ILMUR AF FÓRN NÓA (1. MÓSEBÓK 8:21) → KRISTUR HEFUR GEFID SJÁLFAN SIG AÐ FÓRN OG GJÖF, GUÐI TIL ÞÆGILEGS ILMS (EFESUSBRÉFIÐ 5:2). ILMINN SEM NÓI GAF, UPPFYLLTI SONURINN.

HVERNIG ÞETTA Á VIÐ ÞIG: ÞAU LEYNDUST FYRIR AUGLITI DROTTINS (1. MÓSEBÓK 3:8), EN HJARTAHREINIR MUNU GUÐ SJÁ (MATTEUS 5:8), OG ÞJÓNAR HANS MUNU SJÁ AUGLIT HANS (OPINBERUNARBÓKIN 22:4). ÓTTI BYRGÐI AUGLITI. TRÚNAÐARTRAUST ENDURHEIMTIR ÞAÐ (SÁLMUR 56:11).

HVERNIG ÞETTA SNERTIR HJARTAÐ: SÉRHYR HUGSUN HJARTA MANNSINS VAR AÐEINS ILL (1. MÓSEBÓK 6:5) → ORÐ GUÐS ER DÓMARI HUGSANA OG HUGRENNINGA HJARTANS (HEBREABRÉFIÐ 4:12). ÞAÐ SEM HRYGGÐI HANN ÞÁ, RANNSAKAR ORÐIÐ NÚ.

ÞAÐ SEM ÞETTA ÞÝÐIR FYRIR EILÍFÐINA: ÞEKKINGIN SEM FÓR FRAM ÚR MÆTTI MANNSINS ER SVARAÐ MEÐ SKILNINGARVITUM SEM ERU ÞJÁLFUÐ TIL AÐ GREINA GOTT FRÁ ILLU (HEBREABRÉFIÐ 5:14), OG HVER SEM HLUSTAR MUN HVÍLAST FRÁ ÓTTA VIÐ ILLT (ORÐSKVIÐIRNIR 1:33). ÓTTINN SEM KOM INN Í GARÐINN ER KYRRÐUR Í HLUSTANDI HJARTA. HVAD ÁTT ÞÚ AÐ GERA TIL AÐ FRELSAST?

Skóðu biblíunámskeiðið okkar — „Hvað verð ég að gera til að frelsast“

SOURCES & CREDITS

Scripture: Icelandic: Biblica® Opna Lífandi Orð Nýja testamentið og Sálarnir™ (New Testament+) (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).